

LIETUVIŲ ŠEŠIOS BAZILIJOS
ORGANAS
LEIDZIA SPAUDOS DĖJA
"SVIESA"
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
"LIETUVIS"
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
Tel. 4-0159
São Paulo. — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams 10 milreisu, pusem.
6 milreisal.
Ušienai metams 15 milr. pusem.
8 milreisal.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

S-ti METAI.

SÃO PAULO, 1936 m. Gruodžio - Dezembro mėn. 19 d.

NR. 51 (415)

Gruodžio 17-ji.

Ši diena lietuvių tautai yra lygiai brangi ir reikėminga, kaip ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo diena, nes tą dieną buvo išgelbėtas Lietuvos valstybės likimas, kuris 1926 metų pabaigoje kabojo ant plauko.

Šįmet sukanka lygiai dešimt metų, kai garbingoji Lietuvos kariuomenė, kuri visą laiką gyvai būdavo Lietuvos Nepriklausomybės sargyboje, paėmė Lietuvos Valstybės vėlavą iš nepatyrusių politikų ir perdavė j Tautinės Vyriausybės rankas, Lietuvos Valstybės priešakyje atsistojo nenuliatamas kovotojas, didelis politikas ir valstybės vyras, pirmasis Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona.

Sia proga meskim trumpą žvilgsnį į praėjusį 1918 metus. Kada išaušė Lietuvos Nepriklausomybės valanda, kada sugaudė laisvės varpas, geriausi Lietuvos sūnūs traukė į pirmųjų savanorių eiles ir stojo žūtūbitinė kovon su keliolika kartų didesniais ir galingesniais priešais. Pirmieji tėvynės gynėjai savanoriai — kūrėjai, tai dvasios milžinai. Aikani, basi, su paprasčiausiomis milinėmis be gerų ginklų ėjo ginti tėvynės, tėvynės, kuri savo nepriklausomą valstybę.

Apsiginus nuo išorinių priešų skubiai imtasi kūribinio ir valstybės atstatymo darbo. Ir tas darbas buvo begaliniai sunkus, reikalaujantis visų Lietuvos sūnų nepaprasto pasiverimo.

J. E. Ministeris Pirmininkas.
Juozas Tūbelis.

Lietuvos Nepriklausomybei atgavus išbandytą įvairių ir valstybės valstybės valdymosi būdai. Daugelis sušlavę demokratinius, laisves ir liybes obalsiais mėgino ir mūsų tėvynel taikyti svetimas politines teorijas. Kada 1926 m. pasirodė per daug visokių laisvių, Lietuvos valstybės priešai, pasi- naudodami proga ruošė Lietuvai mirtiną smūgį. Visame krašte prasidėjo organizavimasis įvairių "fronte popular", kurie daugiau nieko nežadėjo, kaip tik Lietuvos Nepriklausomybės žlugimą.

Lietuvai atsidurus dideliu pavojuje čia vėl pasirodė Lietuvos kariuomenės nepaprastas savo krašto likimu

J. E. pirmasis ir dabartinis Lietuvos Respublikos Prezidentas
Antanas Smetona.

ausirūpinimas. Ta narsoji Lietuvos kariuomenė, kuri nepriklausomybės kuri mosi pradžioje lėjo krauja už tėvynę 1926 m. gruodžio 17 dieną padarė perverimą ir pašalino pavojų Nepriklausomybei.

Nuo tos garbingos ir istorinės dienos dabar jau praėjo dešimt metų. Per dešimt metų Tautinė Lietuvos Vyriausybė su Garbinguoju Tautos Vadu priešaky padarė milžinišką pažangą visose gyvenimo srityse. Tam įrodyti nereikalingi žodžiai. Gyvenimo faktai kalba patys už save. Lietuvos pažanga stebisi net kultūringieji kaimynai.

Tik įžūlūs politikai, svetimomis idėjomis persisunkę, neapykantės, pavयो ir keršto vedami burnoja ir niekina Lietuva jos Vyriausybę ir nemato nieko gero apert biogo.

Kaip visur, taip ir čia nevykusiais kritikai yra tik tie, kurie patys nieko nemoka ir nesugeba padaryti. o kitiems vietoj padėti — trugdo. Reikia džiaugtis, kad tokų apjekelių skaičius diena iš dienos mažėja.

Minėdami gruodžio 17-ją dar daugiau pamikime Lietuvą, prie jos prisiriškime ir būkime tikri tėvynės sūnus. Kartu su visa lietuvių tauta subukime: tekyvoja Lietuvos Tautinė Vyriausybė ir mūsų Tauto Vadas Antanas Smetona!

J.

Prateštas karo stovis.

Brazilijos Federalinis Senatas beveik vienbalsiai nutarė prašyti karo stovį (estado de guerra) visoje Respublikos teritorijoje dar 90-diai dienų. Nutarimą Respublikos Prezidentas patvirtino.

Už ekonominį sabotažą baus mirtimi.

Vokietijoje išleistas įstatymas, kuriuo numatyta net mirties bausmė asmenims, slapta išvežantiems suvartą ir pničius iš Vokietijos. Už ekonominį sabotažą taikomos labai ūtrios bausmės.

Katalunijos kabineto krizis.

Iš Barcelonos pranešama, kadatsis tatydino Katalunijos ministerių kabinetas, kuriam vadovavo eccielistas Campans. Spėjama, kad Katalunijos naują vyriausybę sudarys vėl tas patį Campans.

„Nieko naujo“ Madrido fronte.

Madride ir toliau verda aštri kova. Sukilėliai puola miesto centrą su lėktuvais legalistai gi gina si iš paskutiniųjų. Generalas Franco sprendo atstovams pareikė, kad legalistų jėgos smarkiai silpnėjandis ir jie greitai busį priversti Madridą apiešti.

Anglijos Karalius išsižadėjo sosto.

Anglijos karalius Edvardas VIII dėl ponios Simpson išsižadėjo karališko sosto. Anglijos karaliu paskelbtas jaunesnysis jo brolis, kuris turės karaliaus Jurgio VI vardą. Eks-karalius Edvardas liko Windsor grafu ir išvyko gyventi į Rotšildo pilį.

Brazilijos Uzs. Reik. Ministeris vyks į Cylę.

Brazilijos Užsienų Reikalų Ministeris Dr. Macedo Soares šio mėnesio 24 dieną iš Buenos Aires vyks su vizitu į Cylę. Santiago mieste ministerį ruošiamasi iškilmingai sutikti. Ministeris Macedo Soares turės svarbių pasitarimų su Cylės Respublikos valdžios žmonėmis.

Pan-Amerikos konferencija dar posėdžiauja.

Pan-Amerika konferencija Buenos Aires mieste dar posėdžiauja. Jau priimta visa eilė svarbių nutarimų. Konferencijos posėdžiai eina sklandžiai ir labai draugiškoje nuotaikoje. Visų Amerikos valstibių atstovai svarsto taikos ir kitas svarbias problemas. Konferencija baigsis prieš kėlėdais.

Plačiau paraišymė atskirame straipsnyje konferencijai pasibaigus.

Kinijos revoliucija.

Kinijoje prasidėjo didelė revoliucija. Sian-Fu provincijoje sukilo keli gero lai su savo kariuomenėmis. Sukilėliams malšinti Nankino vyriausybė išsiuntė 150.000 kariuomenės. Sukilėlių vadas generolas Chang-Suei-Liang suėmė maršalą Čankaiską. Vyksta kruvini susirėmimai.

Pažymėtina, kad Kinija yra nuolatinių neramumų ir revoliucijų žalis.

J. E. Užsienų Reikalų Ministeris
Stasys Lozoraitis.

Svetimų valstybių kariuomenė Ispanijoje.

Ispanijon siunčiami ne tik įvairių rūšių ginklai ir karo lėktuvai, bet ir kariuomenė. Laikraščiai rašo, kad legalistų eiles kas kart didinamos Sovietų ir prancūzų kariuomenės dalimis, o sukilėliai savo jėgas didina vokiečių ir italų savanoriais.

LIETUVOJE

Suraiyti visą laukų darbininkal.

Ligšiol nebuvo tikslios statistikos apie laukų darbininkus. Tai jautė ir vidaus reikalų ministerija, kuriai nuolat tenka rūpintis darbininkų reikalais. Neseniai savivaldybių departamentas per valsčių savivaldybes padarė laukų darbininkų surašymą. Surasė ne tik tuos darbininkus, kurie dirba pas ūkininkus bernais ir tarnaitėmis, bet ir tuos, kurie nėra parrisamė, o laukų darbus dirbti eina padieniai. Be to, surašytos darbininkų šeimos, atskiri šeimos nariai, kurie yra subrendę ir pajėgūs darbu ir tie, kuriuos iš savo ūdarbių turi išlaikyti kiti šeimos nariai. Dabar ši surašymo medžiaga tvarkoma. Manoma, kad gruodžio mėn. pasiekės Lietuvos esamų laukų darbininkų skaičius.

Zemės ūkio būklė.

Lietuvos Banko išleistame biuletenyje šiemet žemės ūkio būklė taip vaizduojama.

Šių metų sausą vasarą nebuvo palanki žemės ūkiui. Išskyrus nepaprastai gerą obuolių derlių ir nebiožą kitų vaisių ir daržovių, javų derlių ūkininkai šiemet susitaukė menkesniui. Tik pietų Lietuvos rajonuose derliai buvo nemažai už praėjusių metų, vie toms net geresni. Lyginant 1934 ir 1935 metais ūkininkai šiemet daug mažiau javų turi pasiūlyti rinkai. Apskritai Lietuvos javų derlius šiemet išena tik vidutinis ir didesnių perteklių, ypač ekaportui, netenka laukti. Pakilusios javų kainos dalinai išlygina sumažėjusias pajamas iš mažesnio parduodamo kiekio. Pagrindinės ūkininkų pajamos šį sezoną tačiau ne iš javų, bet iš pieno ir gyvulių ūkio, dalinai linų, sėmenų ir žirnių.

Zemės ūkio produktų realizavimo atžvilgiu šių metų ruduo yra pirmasis nuo 1931 m., kurį kalima laikyti normaliu: visus gaminius galima neuaukiant realizuoti. Tėra tik kainų reikalas. Bet ir kainos daugumai produktų yra pasitaise.

Lietuviškas marioniečių teatras vyks į Ameriką.

Lietuvoje jau antri metai veikia marioniečių, arba lėlių teatras, kuris daugiausia skiriamas vaikams. Šis teatras tiek Kaune, tiek ir kitose Lietuvos vietose turi gražaus pasisekimo.

jo vaidinimus suvedami visi apylinkių vaikai. Paskutiniuoju metu teatras gavo pakvietimą apsilankyti Amerikos lietuvių ko'onijsose ir ten suruošti kelias vaidinimus. Teatras į Ameriką tada vykti, tačiau pirmiau nori dar praturti savo repertuarą, paruošdamas kelis naujus vaidinimus. Jeigu bus galutinai susitarta, tai marioniečių teatras į Ameriką išvyktų ateinantį pavasarį ir ten gastraliuotų per visą vasarą.

Tsb.

Tekstilės pramonė padarė didelę pažangą.

1926 metais Lietuvoje buvo 484 tekstilės pramonės įmonės su 1.010 darbininku, tuo tarpu šiais metais jų jau buvo tik 64, bet už tai darbininkų skaičius padidėjo iki 5.867. 1926 metais buvo tik keturios įmonės, kuriuose dirbo daugiau, kaip po 50 darbininkų, o šiais metais yra 20 įmonių, kuriuose dirba apie po 200 darbininkų. Tokiu būdu tekstilės pramonė, palyginti, per trumpą laiką padarė nepaprastai didelę pažangą. Pažymėtina, kad tekstilės pramonės pažanga įvyko ekonominės krizės laikais.

Paskaitos apie užsienio lietuvius per Kauno radio.

Draugijos užsienio lietuviams remti akademijos skyrius lapkričio mėn. pradžioje pradėjo visą etę paskaitų per Kauno radio apie užsienio lietuvių gyvenimą. Šios paskaitos yra daugiausia propogandinio pobūdžio. Jos įdomios dar yra ir tuo, kad paskaitų autoriai yra ir užsienio lietuviai. Tokias paskaitas jie parašo ir atsiunčia į Kauną, o ties jos skaitomos per radio. Pirmąją paskaitą skaitė žemės ūkio akademijos profesorius F. Kemėšis apie užsienio lietuvių jaunimą.

Tsb.

Lietuvos ugniagesiai kviečiami į Anglijos karaliaus vainikavimo iškilmes.

Lapkričio mėn. viduryje Lietuvos ugniagesių organizacijų sąjunga gavo iš Šiaurės Anglijos ugniagesių pirmininko COOK pakvietimą atvykti savo atstovus į Anglijos karaliaus Eduardo VIII

vainikavimo iškilmes, kurios įvyks ateinusių metų gegužės mėn. Londone. Lietuvos ugniagesiai pakvietiami priėmė ir jų atstovai dalyvaus Anglijos karaliaus iškilimėse.

Tsb.

Lietuvos šauliai turi jau apie 50 nuosavų namų.

Lietuvos šaulių sąjunga jau prieš 10 metų suskato visame krašte pasistatyti nuosavus šaulių namus. Jie vadinami „Šaulių Namai — Tautos Namai“. Ir iš tiesų, šaulių namus stato visur tauts. Juos statyti padeda ir kitos organizacijos ir apylinkės gyventojai. Šaulių namuose savo veiklai pasitoges gausa ir kitos organizacijos. Tai taip sakant visos apylinkės visuomeninio ir kultūrinio darbo centras. Ypač gražūs ir dideli šaulių namai yra Kaune, Tauragėje, Utenoje, Anykščiuose, Kelmėje, ir kitose Lietuvos miestuose bei miesteliuose. Lapkričio mėn. viduryje nauji šaulių namai buvo atidaryti Malėtų miestelyje, Utenos apskrityje. Artimiausiu laiku bus atidaryti dar 4 šaulių namai. Šaulių Sąjunga yra nuolat padėjusi ligi 1940 metų Lietuvoje turėti nemažiau kaip 100 nuosavų šaulių namų.

Tsb.

Vaikai susirašinė su užsienio lietuvių vaikais.

Nors draugija užsienio lietuviams remti yra jau gana plačiai išplečiusi su susirašinėjimu tarp Lietuvos gyvenančių lietuvių su užsienio lietuviams, bet šiais metais susirašinėjimas bus dar plačiau išplėstas ir tik mokyklinio amžiaus vaikų. Sąryšį su tuo užsienio ministerija susirašinėjimą su užsienio lietuvių vaikais nori padaryti privalomiu dalyku pradžios mokyklose. Vaikai su gebantįje geriausiai susirašinėti su užsienio lietuvių vaikais, gaus tam tikrus pažymėjimus.

Lietuvoje nukritusiu meteoru sudomėjo mokslininkai.

Lapkričio mėn. 12 d. Šiaurės Lietuvoje nukrito meteoras. Jo kritimą matė Šiaurės, Raseinių, Panevėžio, Šiaulių ir kitų apskričių gyventojai. Meteoras būvęs dviejų spalvų: mėlynos ir geltonos. Jis kritęs anties ksmuočio pavidalu, kuris artėdamas į žemę vis didėjęs. Žemės viršūki nepasiekęs, meteoras suskilo į kelias dalis ir tuo pačiu metu pasigirdęs trenksmas. Meteorą lydėjusi ilga dūmų uodega.

Vytauto Didžiojo universiteto gamtos — matematinikos fakulteto dekanas prof. Zemaitis ir geofizikos katedros vedėjas prof. Sietevičius tuo reiškiniu

sudomėjo ir pradėjo rinkti žinias. Duo meninius pasivirtinūs, gamtos — matematinikos fakultetas į šis žygių nukritusiu meteoru ar jo dalims surasti.

Tsb.

Lietuvoje šiemet naujų mokyklų statybai išleista 2 milijonai litų.

Lietuvoje plečiantis švietimui ir kylant kultūrai, atsiranda reikalas steigti vis daugiau naujų mokyklų. Kasmet jų statybai išleidžiamos stambios pinigų sumos. Mokyklų stato valstybė ir savivaldybės. Šių metų valstybių biudžetuose mokyklų statybai buvo numatyta 1.273.000 litų ir 300.000 litų skyrė švietimo ministerija. Iš viso mokyklai buvo paskirta 1.573.000 litų. Bet večiau ši suma buvo padidinta. Šiemet naujų mokyklų statybai bus išleista 2 milijonai litų. Daugiausia mokyklų statoma Panevėžio ir Kedainių apskričių savivaldybėse. Mokyklkos stato mos didėjęs, erdviai, gražios ir pritaikintos šių dienų reikalavimams.

Tsb.

Atpigino miltus ir duona.

Kainų Tvarkytojas įsakė visiems Lietuvos miltams parduoti pigiau kaip tu rugintų duonmiltų kilogramą ne brangiau kaip po 18 centų ir rugintų slytų miltų kg. ne brangiau kaip po 12 centų. Be to, įsakyta mažinams ir perkaitus aprūpinti lormailą rinkos paklausą.

Tuo pačiu įsakymu nustatė, kad smuiktoje prekyboje už kg. juodos rugies duonos negali būti mažia brangiau kaip 20 centų ir už ruginės slytos duonos kg. nebrangiau kaip 25 centus. Uždrusta duonos rūšį pabloginti. Kepykloms bei parduotuvioms įsakyta patenkinti nusistovėjusią duonos poreikimą. Kepyklkos turi parduoti maisto krautuvioms nusistovėjusią tvarką bei atskaitymo būdais. Už šių įsakymų ne pildymą gresia didelės baudos.

Labiau apvieš Kauną.

Dabar Kauno priemiestiuose yra dar daug neapvieštų arba biogai apvieštų gatvių. Dėl to pašalininkai vakarais nežal pristatyti jų gatvių gyventojams laikraštų ir šiep korrespondencijos. Tuo reikiau laikraštų administracijos skundėsi pato valdybai, o pato valdyba miesto savivaldybei.

Kauno miesto savivaldybė į tuos visus nennormalumus atsivėlgė ir nutarė esančias miesto ribose neapvieštas gatves apviešinti. Šiipnai apvieštose gatvėse apvietimas bus sustiprintas

St. Vancevičius.

Garsonietė.

(tąsa iš 49 Nr.)

— Aš tvirtai tikiu, kad po poros trejetos mėnesių ir tu galėsi pas mane atvažiuoti. Kaip bus gera, Genel Arne?

— Nežinau... gal būt. Aš labai laukiu laiškių nuo tavęs.

— O aš dar daugiau lauksiu tos dienos, kada tu pas mane galėsi atvažiuoti.

Genė pradėjo verkti. Poetas ja ramino, pasakojo apie gražų ir laimingą gyvenimą, apie S. Paulo miesto gražumą.

Po kelių dienų poetas išvažiavo. Genė nors širdies gilumoje džiaugėsi ir svajono apie gražią savo gyvenimo ateitį, bet niekaip negalėjo susilaikyti nuo ašarų dėl poeto išvažiavimo. Ji ne kantriai laukė p rmojo laiško.

Laikas greitai atėjo. Poetas rašė, kad gaves darba vienoje dirbtuvėje Uždirbas gerai. Jos nepaprastai pasiūgęs ir tikis, kad greitai ją gausias pas

savo pasiimti. Poeto laiškas genel buvo didžiausias džiaugsmas. Tą patį vakarą ji jam atsakė. Prirašė daugybę meiliausiu žodeliu.

VI.

Nuo poeto išvažiavimo praėjo trys mėnesiai. Genė kas savaitę gaudavo po laiška. Pasiūgimas auco. Kiekvieno laiško Genė nekantriai laukdavo. Kiekvienam laiške ji rasdavo ką nors naujo, kas ja sujaudindavo, pradžingai davo ir nurautindavo.

Su kaikienuo rekomendacija Genei pavyko gauti darbas vienoje medžiagų krautuvių pas turkų Porto Feliz miestelyje. Čia darbas buvo nepalyginamai geresnis. Genė kasdien vaikščiojo įva riai apsiropinę. Naujas darbas ją puikiai sekė. O jos nepaprastai gražumas ir žavumas viliojo turkui kiljentus.

Džiaugėsi Genė naują darba gavusi, o dar daugiau džiaugėsi senas tur-

kas jauna lietuvaitė pardavė. Genė pas turką atėjo su bizonu dvigubai p didėjo.

Turko kiljantai rijo Genė akimis, varvino seilę į ją žiūredami, tačiau ji į nieką dėmesio nekreipdavo. Į visokius vyrų komplimentus atsakydavo „skubai ir šaltai. Stengėsi tik greitai ir gerai patarnauti, kad nereiktų ilgiai laukti. Darbo buvo daug. Krautuvių visada buvo pilna žmonių.

Rašdamas poetui laiška Genė džiaugėsi toki gera darba gavusi.

Džiaugėsi ir poetas.

Jie abudu dabar dirbo ir gyveno svajonėmis. Jie kūrė sau gražią ateitį. Vienas ir kitas tikėjo, kad pagaliau, po didelio ir kioto vargo pasieks gyvenime ką nors didingo ir gražaus, kad bus abudu nepaprastai laimingi.

Vieną dieną iš S. Paulo atvažiavo krautuvių savininko sūnus. Jaunas, aukštas, tamsiasis antklavis ir su mažybinis juodais šiuikais turkas. Jis atėjo į krautuvių. Ikiat kažką rašė skaidriame, kabėjusiu turkiškai su tėvu, vertė parduvinėjimas medžiagas. Jo juodos, kaip anglis, akis žybojo iš poetamsiū blakstienų. Kartas nuo karto jo aštrūs žvilgsniai nukrypavo į Genę

kuri darbuvisi su kiljantais. Jaunatarkas įtėjo į gražų luksusinį automobilį ir išvažiavo.

Po poros dienų jaunas turkas buvo Porto Feliz. Ir vėl atėjo į krautuvių. Dabar jis daugiau žiūrėjo į Genę negu dirbo. Kartas nuo karto užkalbindavo, klausdavo kur kokia medžiaga padėta, kurią daugiau perka ir t. t.

Jaunas turkas vadino Genę „sehorita“, elgėsi su ja labai mandagiai ir dirbtinai šypojosi. Kiek senis turkas buvo su Gene šurkštas ir žiaurus, tiek jo sūnus mandagus ir mielus.

Jaunas turkas krautuvių išbuvo visa diena. Nesiliovė žvilgsniais perkies Genės nuolat jos kalbines ir meikavėses prie jos. Tuks jo e kebas Genė atrodė keistas ir įtartinas. O kada vakare jaunas turkas pasiūlė jam patvatinėti automobilium, ji greitai atsiskakė.

Porto Feliz jaunas turkas išbuvo kareitą dienų. Visą laiką kibo prie Genės, kuri pradėjo jo neapkęsti.

(b. d.)

Lietuvos gyventojai turi 250 milijonų litų sutaupę. Rūpinkimės gražiu šeiminišku sugyvenimu.

„Dėk grūdėlį prie grūdėlio ir gau si pūrėlį.“ — sako graži lietuviška patarlė, kuri puikiai apibūdina taupumo naudojimą ir reikalingumą. Lietuvos gyventojai, ypač paskutiniaisiais metais tai gerai supranta ir pradeda vis daugiau taupyti. Ir šis taupymas yra sąmoningas, nes žmonės savo sunkiai uždirbtus pinigus jau nelaiko namuose, kaip sakoma, sudėję pančėkon, bet juos pasidėda į patikimus bankus ir kitas rimtas kredito įstaigas. Tose įstaigose žmonių sutaupoms pražūti negresia joks pavojus, nes jos yra apsaugotos dideliais nekilnojamaisiais turtais, arba yra garantuotos valstybės išdo. Pati valstybė taupytojams irgi ateina į pagalbą. Ji yra įsteigusi taupomąsias valstybės kasas, kurios yra didesnę valdžios priežiūroje ir už juose padėtus pinigus atsako valstybės išdas su visu valdikiu turto.

Taupamosios valstybės kasos pradėjo veikti 1919 metais, tačiau jų veikimas buvo dar labiau išplėstas tik po 1925 metų, kai jau buvo įvestas lietuviškas litas. 1925 metais šiose kasose Lietuvos gyventojai turėjo tik 241,800 litų sutaupę, o dabar jų turi jau daugiau kaip 250 milijonų litų. Tai yra maždaug penktadalis visų Lietuvos gyventojų sutaupę, nes dabar visose kredito įstaigose gyventojai turi sutaupę apie 250 milijonų litų. Taupamosios valstybės kasose indėlių priėmimas yra pritaikytas smulkiausių taupytojų reikalingumams. Indėliai priimami neribotomis sumomis, pradedant nuo vieno lito.

Taupamosios valstybės kasos ypatingai rūpinasi jaunųjų piliečių ateitimi. Tuo tikslu kasos išleido specialius taupamuosius ženklus, kurių pakeičia jaunieji gali taupyti ir labai smulkios sumomis, pradedant nuo 5 centų. Jauniems taupytojams, kurie geriau taupo yra skiriamos premijos. Praėjusiais metais tokių premijų buvo paskirta visa eilė.

Mokyklinio amžiaus jaunuomenė Lietuvoje taip pat raginama taupyti. Mokyklų mokiniai, daugiausia taupo savo kooperatyvuose. Ten jie gauna tam tikrus taupymo ženklelius, kuriuos įklijuoja į knygutes. Paskui, išėdami iš mokyklų, jie savo sutaupas gali atsiimti ir pradėti toliau taupyti valstybės taupomosiose kasose. Tuo būdu Lietuvos jaunimas jau iš mažens pratinamas taupiau bei tvarkingiau gyventi ir kurti savo ateitį. Drauge jaunimo taupymas yra gera ir auklėjimo priemonė.

Taupomųjų valstybės kasų veikim

mas ypač išsiplėtę paskutiniaisiais metais. Šiuo metu kasos turi 120 savo skyrių. Jie veikia įvairiose Lietuvos vietose prie Lietuvos banko skyrių ir paštų. Didesniuose miestuose yra net po kelis skyrius. Tačiau nežinrnt viso to, Lietuvos gyventojai sutaupę atžvilgiu dar negali susiligtinti su kitų kraštų gyventojais, kurie savo sutaupę turi daug daugiau. Vis dėl to ir šioje srityje kasmet Lietuva sparčiai šiuolaikiu vežasi savo kaimynus ir kitas valstybes.

Be taupomųjų valstybės kasų ir jų skyrių, Lietuvoje dar yra ir visa

Mūsų Tėvynės Lietuvos vaizdas.

eilė rimtų bankų bei kitų kredito įstaigų, kuriose Lietuvos gyventojai irgi turi pasidėję pinigus. Tose įstaigose gyventojai turi apie 200 milijonų sutaupę. Taupytojų skaičius Lietuvoje taip yra nedidelis. Šiuo metu jis siekia apie 125,000 žmonių, kas sudaro tik apie 5% visų gyventojų. Vidutiniškai, vienam Lietuvos gyventojui tenka apie 100 litų sutaupę. Tai yra dar labai maža suma. Tačiau Lietuvos ūkiškojo gyvenimo vairotojai dėda nemažą pagangau, kad taupymas būtų daug daugiau plečiamas, o tuo pačiu ir keltamas visų gyventojų gerbūvis.

Tyb.

Kiekvienam teko matyti stovinčią prie altorijaus jaunųjų porėlę, imančią palaiminimą būsimam šeimyniniam gyvenimui. Bažnyčioje abiejų akys žiba džiaugsmu, melie ir geresnės ateities viltimi.

Bet, deja, kaip retai toliau pataikta šeimynuose toji melie, ir draugiškas sugyvenimas, kurio abu pirmiau taip troško! Dažnai, ir net labai dažnai melie ir tarpusavio pagarbos jautius pakeičia barmiai, piktumas, neapykanta ir net muštinės. Delko taip yra?

Atsakyti į šį klausimą yra nesunku, nors iš pirmo žvilgsnio jis atrodo nelengvai išsprendžiamas. Nesugyvena ir pykštai vedusieji dažniausiai dėl to

2. Vyras privalo stengtis uždirbti šeimynos išlaikymui, bet vidaus namų ūkis vėsti daugiau tinka moterėlė negu vyrui. Negerai yra, kai vyras kisa posį į puodus virtuvė, o žmona neduoda vyrui ramiai dirbti tušiais patarimais;

3. Jokio svarbesnio, liečiančio šeimą dalyko, vyras negali atlikti, nepasitaręs su žmona, o žmona — be vyro žintos;

4. Pamačius ką negerai padarius nereikia tuojau imti mokytį, bartis ir išmėtinėti. Geriau tą akimirksnį patylėti, o pasikaibėti jau vėliau, kada karštis praeis. Piktumą ir barmus, neįgytant ugnį, lengviausia užgesinti pačioj pradžoj, kol dar neįsiliepsnojo;

5. Reikia vengti ginčų, nes jie sukelia nesantaiką;

6. Moteris turi atminti, kad namuose turi būti kuo daugiau švarumo ir jaukumo. Tada ir vyras labiau mėgs namus;

7. Bloga yra, kai vyras, parėjęs namo ir suerzintas darbe, teško progos prikišti prie žmonos ir namuose išieiti parsinešą iš lauko piktumą. Tai yra labai negražas ir peiktinas dalykas. Bet irgi negerai, kai žmona sutinka nuvargusį vyrą susirauski, kaip devynios pėtybos. Namai turi kuo dažniau nušvisti šypsenomis;

8. Kiek išgalint, reikia geriau valgyti;

9. Ypač reikia būti šveitinam, nuo laidžiam ir pasiruošiam padėti, jei vienas katras sueroga;

10. Gražiai elgtis su vaikais, jų nemušti, be reikalo nebarti, kiek galint geriau maitinti ir auklėti. Niekad nekurstyti vaikų vienas prieš kitą, vaikų aktyvudžoj nesibarti, o ypač nesimūšti;

11. Negerai yra, kai vyras su žmona nekalba ir vaikščioja pasipūtę. Kad ir katrin koks dalykas būtų, visada reikia išsiaiškinti ir susitaikyti. Tik tada namuose bus ramybė ir meliė.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS

O kiekvieno lietuviu — išvilio pareiga skatytį didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitrašį „LIETUVIS“.

Iš karo lakūno užrašų.

(tąsa iš 50 Nr.)

— Kaip tik yra. Susipažinkite: leitenantas Ldovakis — gavo skubų įsakymą grįžti į frontą ir pasiimti su savim dar vieną lakūną. Norite vykti? Per pusvalandį ir dokumentus tamstai įteiksiu.

— Ačiū Dievui, būsiu be galo patenkintas...

Praeikinku diems mėnesiams, lap kriblo mėnesio pabaikoje į mūsų dalį atėjo Bransko vardu laiškas. Laiškas buvo išbraukinėtas įvairiais adresais: buvo antspaudoš Kabanauis, Maskvos, Kijevo ir kitų miestų. Nežinrnt į tai, kad laiškas klaidžiojo apie du mėnesius, dar buvo bekėrėpis kvėpalais. Nežinodamas, kaip pasiegti su laišku, paklausiau komendantą, — eskadrilės vada.

Nutarėm įj atidaryti. Mat, reikė

Leit. Liapidevskis—Ldovakis.

jo sužinoti jo adresą ir rašantį semen) — Aš nepsprastai džiaugiuosi, — rašė Verutė, — kad man paviko įkalbėti tėvą. Aš sturkiai pablogau, sulie sejuo ir kartu sukvailėjau. Dėl to ir juokiuosi ir kartu verkiu. Verkiu, be abejoj, iš laimės. Mielasai, Mikuti, kaip greičiau atvažiuok, nes mirštu be tavęs. Vaikščioju po kambarius ir vis žiūriu į langus ar kur nepasirodysit tu. Būčiuoju laikrodžiai ir stikią, kurį atstumeji, kadaisė mudu abu iš eilės būčiuo davome. Tavo ant viandos, visam gyvenimui Verutė. Eilabugas, Ulionų dvaras. 15 d. rugėlio mėn. 1916 metų

Aš dirtelėjau į vadą. — Kaip darysime? — Rašykite atvirat: juo greičiau, juo geriau. Greitai paėmiau voką ir uždresavau: Eilabugas, Ulionų dvaras — Verute: (nes pavardėa nežinojau). Paskui išpėičė iš sąsiuvinio lapą popierio ir parašiau: „Mieła ir nelaimingoji Verute!

Jūsų Mikutis 17 d. lapkričio mėn. nu-muštas vokiečių artilerijos. Grįždamas iš žvalgybos jis skrido labai gerai. Su siglaudė jo sparnai ir jis nukrito į vokiečių apšaus ir... sudegė...“

Brangus skaitytojau, čia yra tik žiupsnelis ašimintimų iš karo lakūno gyvenimo, bet jei tas tau patinka ir tuo įdomiaujies parašyk redakcijai, o aš pasistengsiu ir daugiaus surasti atitinkamos medžiagos, kurią spausdinsime laikraščio atkarpoje.

Lak. St. Jurevičius.

Pasikėsino prieš policijos nuovados viršininką.

Lapkričio 10 d. Tauragnų polietijos nuovados, Utenos apskr., užėjo pil.

Pov. Abelevičius ir, nuovadoje rade tik vieną policininką Meškauską, paprasė pakviesti nuovados viršininką Vincą Tamošiūną. Atrykus nuovados viršininkui, Abelevičius liepė jam sėstis ir sakė padarysias išpatinti. Tuo laiku Abelevičius, traukdamasis kiek toliau, įkišo ranką į kišenę ir rengėsi kažką išimti. Tatal pastebėjęs nuovados viršininkas Tamošiūnas ir suprattęs kad Abelevičius iš kišenės ima ginklą, griebė Abelevičiui už rankų, kad su-trukdytu jam ginklą panaudoti. Tačiau Abelevičius suspyjo revolverį iš-traukti ir du šūvius, iš kurių vienu pataikė sau krūtীন. Nuovados viršininkas Tamošiūnas liko neaužeistas. Vežant Utenos apskrities ligonin, Abelevičius kelyje mirė.

Pas Abelevičių rastas laiškas, kuriame rašo, kad žudosi pats. Matyti, jis pirma norėjo nužuditi nuovados viršininką, o paskui pats nužudyti

Vietos lietuvių gyvenimas.

IS VIRADORE PADANGĖS.

Viradore gyvena apie 20 lietuvių. Tai amatininkai, daugumoj be ūkininkų. Visi jie dirba Companhia Empresa de Relogio, kuri stato tiltą per Rio Pardo upę. Dalis lietuvių dirba litavimo ir geležies lankstymo darbus, kiti dalyvėdė UZ valandą gauna 1\$500 iki 1\$800. Dirba po 10 val. per dieną. Darbo sąlygos būtų pakendiamos, tik dažnai ma-
lėta „purina“.

Pragyventimui vidutiniškai tenka išleisti apie du šimtus metrų per mėnesį. Nelaikodkaujant galima ir susitauti pyti.

Viradore lietuviai nuo lietuviško gyvenimo beveik visai atsiskyrę. Iš viso darbininkų būrelio tik vienas te- gauna lietuvišką laikraštį. Lietuvos lietuvių neturi, kur padūriau praleisti laiką, tai kai kurie lošia kortomis ir neratai ligo kai pasėdi prie stiklo pingutės...

P. R.

D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS.

Pereita šeštadienį t. y. gruodžio mėn. 12 d. 7 val. vakaro įvyko D. L. K. Vytaute mokyklos Tėvų Komiteto posėdis, kurį šaukė mokyklos vedėja. Tame posėdy mokyklos vedėja padarė plėtesnį pranešimą apie mokyklos kasos stovį ir kitus reikalus. Svarstant š. m. vaikų kalėdinės egiutės reikalus, Komitetas priėjo išvados ir nutarė tą egiutę rengti Kalėdų pirmą dieną. Vaikų ka-
lėdinės egiutės prozai su vaidinimu, dainomis ir deklamacijomis pradėti mi-
nėtą dieną 6 val. vakaro ir baigti 9 val. o toliau bus žaidimai.

Tame pat posėdy buvo svarsto- mas ir suaugusių kursų steigimo rei- kalas. Tokie kursai nutarta būtinai steigti. Norintieji tokius kursus lanky- ti jau dabar gali įsitemrukuoti kiek- viena šekmadienį nuo 9 iki 10 val. ryto.

X.

IS RIO DE JANEIRO LIETUVIŲ GY- VENIMO.

Rio de Janeiro lietuvių organiza- cija „Vilnia“, nežūrint sunkių sąlygų, aktyviai veikia. Gruodžio 26 dieną „Vilnia“ renka pirmąjį savo koncertą — balų, kurio programoje dalyvaus žinomas S. Paulo lietuvių orkestras, bo- sas Teleforas Mažeika. Programa nu- matoma graži ir įvairi. Prie šio kon- certo baliaus sparčiai ruošiamasi.

Per Kalėdas „Vilnia“ s-ga ruošia vietos lietuvių vaikūtam egiutę, kuri, tikimasi, taip pat turės didelį pasiseki- mą, kaip kad praėjusiais metais.
„Vilnia“ s-ga nepaslymi labai didelių narių skaičiumi, tačiau visi jo- nariai yra susipratę lietuvių ir kiek galį dirba lietuvišką kultūrinį darbą.

FRIGORIFICO LIETUVIAI VEIKIA.

Gruodžio mėn. pradžioje Frigorifi- co Anglio lankėsi „Lietuvio“ redakto- rius p. St. Vancovičius. Sekmadienį gruodžio 6 d. ta proga buvo susauktas vietos lietuvių susirinkimas svarbes- niems kultūriniais klausimais aptarti. P. St. Vancovičius gražiai ir vaizdžiai papasakojo apie savo kelionės tikslą ir reikala vietos lietuviams susiorgani- zuoti.

Pasitarus nutarta susiorganizuoti į Frigorifico lietuvių draugiją, įstoti narių į Liet. S-gą Brazilijoj, įsteigti mažą knygnešį, skatytikiją ir padėti nuomatomai kurti naują lietuvių mo- kyklai. Išrinkta nauja draugijos val- dyba.

Valdyba jau pradėjo veikti. Pir- moje eilėje sudarė mokyklinio amžiaus

vaikų sąrašą ir pasiuntė L. S-gai Bra- zilijoj. Toliau rūpinis kitais svarbiau- siais reikalais.

Rei ir tikėtis, kad naujoji Lietu- vių draugija įneš daug ko naujo ir naudingo į vietos lietuvių gyvenimą.

Frigorifikietis.

KETVIRTAS LAIMĖJIMAS.

Villa Anastazijos «Lithuanijos» skyrius praėjusį penktadienį žaidė ping-ponko rungtynes su vietiniu brazilų kiu- bu «Guarany» F. C. Tai buvo revanšo rungtynės, kurias brazilai tikėjosi lai- mėti. Jaunutis Vila Anastazijos sky- rius ligi šiol eina be jokio pralaimėjimo ir yra skaitomas stipriausiu šiame raje- ne. «Guarany» lietuviai supėskino šiais rezultatais: III-ji — 100 : 66; II-ji — 150 : 59; I-ji — 200 : 143. Porinta- me žaidime taip pat laimėjo lietuviai re- zultatu 80 : 64.

E.

SPORTININKŲ TRENIRUOTĖS.

Sporto S-gos «Lithuania» Bom Re- tiro skyriaus valdyba praėšė narių ži- niai, kad nuo šio mėnesio pradžios pra- dedamos sunkiosios ir lengvosios atle- tikos treniruotės: antradieniais, ketvir- tadieniais ir penktadieniais nuo 8 val. vakaro. Norintieji dalyvauti gali užsi- greiči skirtaus patalpoje, rua Ban- deirantes, 92 pas diruuojuojantį.

Prabėgo vasara žalioji,
Nutilo vasaros dainos.
Tave lydėdama galvoju,
Ar laukiau vėl su šypsena?

Uždusę rauda šiaurys vėjas,
Supa nunuogintus medžius,
Sudievu, karta paskutinį,
Visad atminti mano žodžius.

Buvai vienturtis tu pas tėtį,
Visus mylėjai — ir mane.
Raukiausiu sena tavo kletį
Išpuoiti drobe linine.

Bet, jei tėrynė tave šaukia —
Eik jai talkon su šypsena.
Ir neutmirk kad namos laukia
Tavo mergelė mylima.

Zuzana S—tė.

JEI NORITE SIUSTI PINIGUS Į LIETUVĄ, tai pasinaudokite gera pro- ga ir užekite į Liet. Namus, RUA BANDEIRANTES, 92. Darome pinig- nes perlaidas į Lietuvą litais. Pigiau patogiau ir greičiau, kaip kitur.

Reikalingi du vaikai- mokiniai rades rinkti. Geros sąlygos ir gera ataitis. Kreiptis į „Lie- tuvio“ redakciją, rua Bandeirantes, 92.

Fabríca de Cigarros SUDAN

PREMIJŲ SĄRAŠAS Nr. 12

Se'rie "B" - Correspondente A' 1.º Quinzena de Dezembro

Relação dos premios relativos a' lista supra

Coup. de n.º 1.001 a 1.030	— 30 Kieninių laikrodžių «ESKA», testogi- niai importuoti.
" " " 1.031 a 1.030	— 20 Sieninių laikrodžių. Muša val. ir ½ val.
" " " 1.051 a 1.100	— 50 porc. rinkinių arbatai
" " " 1.101 a 1.200	— 100 čekių po 10\$000
" " " 1.201 a 1.250	— 50 rinkinių led. (sorvetes) po 7 kiekv.
" " " 1.251 a 1.300	— 50 peteliškių sparnų paveikslų.

Dovanos Kalėdoms:

" " " 1.301 a 1.302	— 2 čekiai po 1.000\$000
" " " 1.303 a 1.312	— 10 čekių po 500\$000
" " " 1.313 a 1.332	— 20 čekių po 200\$000
" " " 1.333 a 1.400	— 68 luksuoziniai porticarakai
" " " 1.401 a 1.500	— 100 čekių po 10\$000
" " " 1.501 a 1.550	— 50 laikrodžių «budint.»
" " " 1.551 a 1.600	— 50 amžinių plunksnų — parkerį auksinių
" " " 1.601 a 1.700	— 100 brangių indų vaisiams
" " " 1.701 a 1.800	— 100 gražių vokiškų telių
" " " 1.801 a 1.850	— 50 gražių paveikslų salonui
" " " 1.851 a 1.900	— 50 porc. rinkinių arbat.

Kalėdinės Premijos:

Coup. n.º 1.901	— 1 puikiasius ADONIS stiliaus miegamojo kambario baldai iš 8 atsk. dailių — Paschoal Bianco fabrikacijos
Coup. n.º 1.902	— 1 puikiasius valgomosios kambario baldai iš 10 atsk. dai- kų, FULGOR stiliaus — Paschoal Bianco fabrikacijos
Coup. n.º 1.903 a 2.00	— 98 gražiausias vokiškos lėišs.

Turintieji premijuotus koponus laimėtas dovanas gali atsiimti kiek- vienu momentu casas SUDAN krautuovėse arba pas agentus.

Cigarietai FULGOR ir RUMBA yra vienintėliai, kurių dėžutėse pre- mijos ir tūkstančiai čekių.

VISADA PAVYDIMI! NIEKAD NESULYGINAMI!

São Paulo, gruodžio 16 d. 1936 m.

FABRICA DE CIGARROS SUDAN

Pranešimai

B. L. A. K. AVIACIJOS KURSU KLAU SYTOJU ŽINIAI

Kalėdų švenčių proga, B. L. A. K. aviacijos kursuose nutraukiamas pas- kaitos, nuo š. m. gruodžio mėn. 15 d. iki 1937 m. sausio 6 d.

B. L. A. K. Pirminkas

VILTIEČIŲ ŽINIAI.

Praėšame, kad š. m. gruodžio m. 20 d. 15 val. šaukiamas Jaunimo S-gos «Vilties» Bom-Retro skyriaus narių eilinis susirinkimas, rua Bandeirantes 92, mokyklos salėje. Prašome vies- narius susirinkime dalyvauti.

Skyriaus Valdyba.

RIO DE JANEIRO MIESTE «LIETU- VIS» GAUNAMAS

pirkti pavieniais numeriais: «Vilnia» S-gos patalpoje, Praça Tiradentes Nr. 46 ir ant Largo da Lapa ir Avenida Mém de Sá kampo laikraščių kioske.

PARDUODAMI NAMAI BOM RETIRE

labai geromis sąlygomis. Šeši kamba- riai ir virtuvė.

Informacijos pas p. GUILERME rua Salon, 71 S. Paulo.

Paieškojimas.

Škubiai paieškomas GRIGAS JA- MILIS, gyvenantis S. Paulo mieste. Yra labai svarbus reikalas. Kreiptis rua Teixeira de Carvalho, 42 nuo 7 iki 11-val. ryto.

SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS UŽ «LIETUVIO» PRENUMERATA 1937 METAMS — GAUSITŲ DIDE LJ IR VERTINGĄ METRAŠTĮ-KA- LENDORIŲ, KAIPI DOVANĄ.

GERIAUSIA IR NAUDINGIAUSIA DOVANA ŠVENTĖMS

sivamoji mašina vartotą už nepapas- tai žemą kainą, pradėdant nuo 90\$000 tiktai

CASA ADÃO

Rua Consuleiro Ramalho, 1040 (kam- pas av. Brigadeiro Luiz Antonio)

Tel. 7-6191. Bondės iki vietos Nr. 3, 5, 30, 40 ir 47.

Prieš šimta metų vaikščijo velniai.

Velniai mėgdavo vakaruskauti. Šokinavo merginas iki apalpimo. Mainė daiktais. Velnų atsikratyti tebuvę galima tik šermukšnine lazda.

Kai rudena naktys užviešpatauja kalne, ten bėvėk kiekvienoje troboje ima piltis nuostirdūs pašnėkesiai. Jaučiamas pasakojama žitena senukams apie dabartį o senukai jaunūniū porina apie praėjusį jdomius laikus. — mano jaunūts laikais labai mėgdavom ripką mušti — pasakoją šimtomtis senukas. Ypatinai malonu būdavo ripką mušti šėstadienio vakarais ir sekmadienio, rytmediais, kai visas kaimas sujūgęs msi kelin naktiguly. Išsipnaunam, braš, sieksnūnius ganius: pasidavimū no lygiū žūnūjū ir daval per visą šėstadienio naktį... Vieną kartą muus bonūiant bėstėinas juodbrūvis ponaitis. Garnūtorius jūn, pan, krūnūnis. Sako, duok pamašt. — Šel žinotumot, kad šėrė ganū, tai ripka nukaukė padangėms Dievas žino kur, o ganū šipūlais sutrupėjo. Išpovėmū kitū, — irgi tas pats. Sužūdrom visū, Aš žūdūriu, kad tas ponaitis nosyje teturi tik vieną skylutę.

Išpinaunam jam šermukšninį ganū ir prėsom mušti. Velnias pasūdūri per kaktą ir nus kvatojės nūkiutina sau. Mat, velnias šermukšninėis kaip kryžūus bjo.

Kirsnenū kartą iš Balsogalos miestelio (Kėdainių aps.) namo. Nors ir naktis, tačiau nuo mėnuolio šviesu kaip diena. Įtraukiū galvą j burūnūš j snaudūti. Važūuojant mišku, mano kumėlpalaikė stūiga šoko pūstū ir vos neišūetė. Gi žūdūriu, prieais mano, tarytum iš žemės išdygęs jaunas, žūliarūbis girinūkas su puiku arkūiu. — Mainai arkūlais? — užkalbina jis. — Ale ką čia, ponas girinūkas, šidijes iš manęs seno. Mano tokia suvargus kūnelka, o pono...

— Kad sakau mainom, tai ir mainom! Sumainėn, žinot. Dargi priedo sidabrinę tabakierką pridojo. Parvažuojū daug smagėnis, nei gerūū arėikos būdū au šėrėžę. — Vat, susau, žūnūni, — kad laimė biednam žūmoge liū, tai laimė, ir traukiū iš kišenės sidabrinę tabakierką. O gi ten, vyrūčiai mano, nebe sidabrinė tabakierka, o mešūota arklio kanoda. Žūnūna juoktis ne savo balsu, o man paukai pūstū ant galvos atsistojū. Nieko nelaukdamas, bėgū žūdūri tvartan arklio. Jūogū, ir ko neapalpstū. Viesto arklio bėstabalūoja bėrūnė šūota. Supratū, kad tai būta nelabojū juodok, pasiverstūso girinūku. Praausū bėgū žūdūri j ūnūjū vietą, ir randū prie oglės priūstū kūnelka.

Vieną kartą, per vakaruskas, atsilankė du akrybūliūti, juodūrviai ponaitai. Velnias jū, žinotum, išvėdė šokti manūškę Agnėškę. Griežia sukūnij — šoka; griežia polka — šoka. Vis šoka ir šoka. Manūškę jau po pučū; nuvarjū ir griežiaš, o ponaitis duoda. Manūškę merkia man akū, kad kaip nors atimūsiu ją iš jo. Kad nė pažūdūri, brolėnū, pas svečūi anei šūto pūakuo. Dar labiau žūdūriū ir matū nosyje tik vieną skylutę.

Nuėjęs j krūmus, išpinaunū kelotą šermukšninį lzdū, o ant durū vikriai angūiu užbraukiū kryžū. Pamatę šermukšninės, velniai dūi prūduris, tačiau ir vėl atšokta, nes negali prabėgti pro kryžū. Neberasdamū vietos, velniai šoksta per langus ir išnėša juos su visais rėimais, — pabalgia pasakot senis

Jonas Šliet.

nuostolių ir žalos yra padaręs nesena praūžę didysis karas. Aprašydamas karus ir jų žalingumą žūnūnijai, žymus argentinū žūnalistas Bruno Lipari paduoda sekančią statistiką apie buvusį didį karą padariusį pasauliū šūtus milijardū nuostoliū.

Paduota Br. Lipari statistika rodo, kad per didįjį karą, kuris truko apie 4 metus, užmušta 9.000.000 kūpūnū energijos, graūžiausį ir fiziniū atžvilgiū tvėrėnūsiū vyrū.

Jū tarpe 1.611.104 vokiečiai, 1.427.800 prancūzū, 2.672.064 rusai, 911.000 austrū, 807.451 anglias, 507.170 italū ir apie 2.063.000 kitū tautū.

20.297.550 sužeistū liko paliegiūliais, invalidais visai netinkūciais gyvenimūi, kuriū dauguma tenka rūpintis kitiems: juos gioboti, maitinti ir t. t.

Liko virš 5.000.000 anūliū su mažais vaikais, netekusū savo vyrū bei leveliū maitintojeiū.

Apskaūius vertę žūvusū, sužeistū ir kitū reikūlinū pašalinė gūbos žūnūniū vidutinėnis pingūnėnis normūnis, žūnūnijai padaryta nuostoliū 133.551.276.280 doleriū sumai.

Dabar pridėkim sunaikintą pramonę, žemės ūkį ir kitus sausžemėje turtus, kuriū vertė siekia 29.960.000.000 doleriū; jurose virš 6.800.000.000 doleriū. Prė togi padaryta nuostoliū žūmus nedaly vavūstoms karė 2.000.000.000

Ir taip tik paviršūtinū apskaičiavimū žūnūnijai teko pakelti nuostoliū 337.746.189.600 doleriū. Tai baisū!

Kad išlygtintū tuos milžiniūkus nuostolius, padarytus, karū per 4 metus, žūnūnijai reikia trūsti kelias dešimtis metų. Tuo tarpu neprėjū nė 20 metų ir vėl jau esame karū išvakarėse. O kam to reik?..

L. G.

SKELBKITES TIK „LIETUVIŠKIS“

Brazilijos gyventojų skaičius.

Teisingumo Ministerijos statistikos biūras neseniai paskėbė 1935 met. įvykū visuotiniū Brazilijos gyventojū surašūno davinius, kurie rodo, kad 1935 m. gruodžio mėn. pabalgoje viso Brazilijoj buvo 57.794.874 gyventojū.

Statistikos daviniais gyventojū įvairiuose estadosose yra:

Distrieto Federal	1.700.532
Alaxons	1.339.510
Amazonas	483.256
Bahia	4.720.757
Cearā	1.848.462
Espirito Santo	833.276
Goyaz	875.196
Maranhāo	1.344.878
Matto Grosso	435.346
Minas Geraes	8.598.140
Parā	1.812.767
Parahyba	1.612.910
Parana	1.213.520
Pernambuco	3.128.928
Piauhū	966.022
Rio de Janeiro	2.326.540
Rio Grande do Sul	2.577.302
Rio Grande do Norte	901.404
Santa Catharina	1.179.886
Sao Paulo	7.871.750
Sergipe	505.312
Teritorio do Acre	129.181

Brazilijos gyventojū skaičius, mūnėto biūro prėnėsimu, kas met didėja ir tai ne kur del imigracijos, bet ir del to, kad gimūni žymiai praneša mirūms. Vidutinėškai vi-oje Brazilijoj kas ues gimsta 955.000 žūnūnė, o tuo patū laikū miršta tik 680.000. Vadinas per vienus metus gyventojū priauga 275.000.

Iš 610.000 mirimū priskaitoma apie 200.000 vaikū, neulaukusū nė vienu metu anūzus. Toka dides vaikū mirūnūmas aiškinamas tuo, kad ypū provincijoj jaučiamas didelis trūkumas medicūniskos pagalbos.

Jei medicūniska pagalba Brazilijoj būtų bent taip organizuota, kaip Sav. Amerikos Vaistybėse, tai metinis mirimū skaičius sumažetū dar 120.000, gyventojū skaičius tiek pat kas met padidetū.

L. C. P.

P. Babickas.

Tėvynės ilgesys

Aš myliu rudenį, jo varšą gintarinę...
Jo vejo vingių klaidingai skūriai
Man priemens likūiui palikta tėvynė,
Kur ilgisi manęs seni tėvų namai...

Namai... Kur jie? Kur tėviškė mana?
Kita kalbė dainuoja, kaip sireną:
„Čia pasiūk, užmiršk... Ne pirmas tu, ne vienas...“
Viniūja, klystantį keleivį ta daina.

Ėjau keliu. Tarp nelų švilpė vėjas,
Kainų viršūnų debesys bučiavo...
Visa savo esmė tėvynės aš ilgejau,
O audra gė: „Ji jau nebe tavo“.

Kai daužė piktos bangos jūrų krantū...
Visur tavo, o Lietuva, matau...
Gal mano žodžius nevisi supranta,
Tad tūki mano širdį, plaka ji vien tau!

Jaita, 1935 m.

NAUJIENA! NAUJIENA!

Pirmoji lietuviška kaklaraiščių dirbtuvė.

JONO ZACHARKOS

Didelis pasirinkimas modernių ir gerų kaklaraiščių, nosinaičių ir „borboletų“. Urmu ir pavieniai. Ypatinai nuolaida lietuviams.

TAIGI. SAVIEJI PAS SAVUOSIUS!

RUA CORREIO DE MELIO Nr. 56 (Bom Retiro)

Pasaulis kenčia nuo turtu pertekliaus.

Londono valstybinio cheminio tresto direktorius, žinomas pramonikas ir ekonomistas Melčelis, kalbedamas su spaudos atstovais, pareiškė, kad dabar pasaulis kenčia nuo turtu pertekliaus, kuriū nemokas sunaudoti. Statistika rodo, kad šitavos perteklius kasdien auga ir kasmet priauga 3 procentai. Susidaro labai dideli pertekliai, kuriū žūmonės nemoka tačiau sunaudoti! Kainos per paskutinius 6-8 metus nukritusios pusiau. Prekes tenka parduoti kaina žemesne už gamy-

bos kainas. Kainų išlygtumas siekia uas pagamintū turtū naikūiūori arba gamybos varžymu. Tai yra nenormalū. Pasaulis turi persitvarkyti, bet tai padaroma ne taip greit. Kainū išlygtūmas siekiamas valūtuū numūšimo, tačiau ir čia kartais persimetama j spekuliacijas ir tikėlas nepesiekiamas. Tuo tarpu pasaulis kenčia nuo turtu pertekliaus. Reikia rasti kelius išėiti iš tos padėties, kad sunaudotū esamus turtus ir sukurtū gerą žūnūjū gyvenimū.

Planuojami pravesti milžiniški tuneliai.

Prancūzijoje yra susiorganizavusi atskira inžinerijū bei įvairiū kitū luomū žūnūjū grupė, kuri projektuoja netolimoje ateityje pravesti tris milžiniškus tunelius, kuriū vienas būtų kaimas po La Manos siaurūio apaciā ir būtų tiesiog susijungtas rėležinūkeiū Londonas su įvairiais Europos centrais. Antras tunelis projektuojamas pravesti po Gibraltar apaciā, apie kurį išpanū spauda savo laikū buvo labai plačiai rašūst. Šiam planui ypūčiai daug de-

mesio kreipia angļai, nes pravedus tuos tunelius, jie turētū labai gerą susistekimū su savo kolonijomis Afrikoje. Trečias tunelis projektuojamas iškasti po aukūnūsiū Europos kalnū Monte Bianco, kuris sujungtū Prancūzijā tiesiog su Italija. Šiam planui tiek Prancūzijoje, tiek ir Italijoje rasta visiško pritarimo. Sudaryta kasimo darbū planas, kuriū realizavimas ūtruks apie 5 metus ir duos darbo 20.000 žūnūjū.

Didžiojo karo nuostoliai.

Karū — didžiausia žūmonijos nelaimė. Jie lyg koks pražūtingas siaubas sukrečia ne tik kariūjančias tautas, bet ir visą žūmonijā pridarydamas jai begales kaip moraliū, taip materialiū nuostoliū. Taiškos metu, kada nėra karū, žūnūnija, užimta savo gyvenimo rūpes-

čiais, tū nelaimū lyg ir pamiršta. Bet vos tik kur pradeda vėsidintis karū ūmėkla, tas bausis siaubus su visais savo pražūtingais veiksmais atsistojā žūnūniū akys. Tada ir pradėinama kalbėti, bė rašyti apie karū baisybes.

Dabar gyvename kaip tik tokį momentą, kurinio labai daug apie karū kalbama ir rašoma, tačiau tuo pat metu ir visū šūiū tam karūi rengiamasi, visai užmirštant kiek visam pasauliui

Fiziniai ir protiniai darbininkai

Pas mus vis dar laikosi ta nuomonė, kad protiniai darbininkai stovi aukščiau už fizinius, t. y. tuos darbininkus, kurie gyvena iš rankų darbo, dirba fiziniai. Ši nuomonė užsitiko nuo kvadrinio laiko, kada „ponais“ vadinosi tik tie, kurie nedirbo fizinio darbo. Nesvarbu, iš ko gyvena: ar iš savo turto ir iš apyvokių, ar buvo tik šiaip dvarų žiurke, užteko, kad nedirbo fizinio darbo, kad jau jį tituluoti „ponu“ vadino. Nors ir geriausias ir padariausias žmogus, gyvenas iš rankų darbo lenkė žemai galvą prieš tuos „ponus“, jautėsi dvasoje vergas esąs ir akliai jų klausė.

Sparčiai auganti pramonė kituose kraštuose panaikino skirtumą tarp fizinių ir protinių darbininkų. Darbininkas, gaudamas geresnį atlyginimą, galėjo save laikyti tinkamoje aukštesnėje ir visais atžvilgiais prilygti protiniam darbininkui. Vakarų Europoje pastebimas net mažesnis protinio darbo įvertinimas. Pav., Paryžiaus ir iš viso Prancūzijos darbininkas gauna 1000—1500 frankų į mėnesį, tuo tarpu žemesniojo valdininkai, kurie ten beveik visi išėję aukštą, mokysį tekauna 800 frankų.

Pas mus fiziniai darbininkai ilgai buvo pažeminti, nes jie buvo daugumoj lietuviai, o tariamieji ponai — lenkai bei rusai. Jie net sukūrė terminą „muziko“ fizinio darbininko apibrėžimui. Net žydai, bestverčiai smulkia išnešiojama prekyba, buvo nevadinami muzikais. „Muzikas“ — tai kažkas žemesnio dirbančio fizinį darbą. Šį žodį dar ir šiandien galima išgirsti — tai vergijos palikimas.

Kilusi lietuviškojo tautinio susipratimo banga ėmė šuoti visus skirtumus tarp fizinių ir protinių darbininkų. Didieji lietuviybės patriarchai: Kudirka, Basanavičius, A. Smetona, Vaiškantas ir k. įnešė nanąjį mintį, naują žmogaus vertės mastą, ne pagal jo darbą, bet pagal jo vertę, kaip žmogaus ir piliečio. Tada rikiėjo vesti kovą už pripažinimą visų lietuvių lygiateisišiais tautos sūnumis, nes prieškariniai laikais inteligento — protinio darbininko darbas buvo gerai apmokamas, kiekvienas išėjęs mokslus savo padėtimi beveik nieko neturėjo bendro su fiziniams darbininkais, nes duonos klusimas jam neturėjo svarbos. Inteligentas prisidedamas prie darbininkų judėjimo jautėsi kažin kokiu ypatingu idėaliu žmogumi. Tuo dabar nebėra. Dauguma išėjusių šiandien mokslą Lietuvoje turi rūpintis nemažiau duonos klausimu, kaip fizinis darbininkas.

Todėl tenka pabrėžti, kad šiandien dalymas visuomenės į proto ir fizinius darbininkus yra senovės supelė jusi liekana. Išskirti skirtumų tarp fizinių ir protinių darbininkų gali šiandien tik koks niekdaris.

Dabar nebėra „muziko“. Mūsų idealas padaryti visus ne muzikais, bet ponais, t. y. visus lygiais ir garbiniais piliečiais. Dabar suprantam, kad protinis darbininkas negali apsieiti be tuzinio darbo, o fizinis — be protinio. Visi yra lygūs, visų vienodos pareigos.

J. V. N-tas.

Diržablio „Graf Zeppelin“ kelionės.

Diržablio „Graf Zeppelin“ bortinė knyga patiekia įdomius davinius apie jojo keliones.

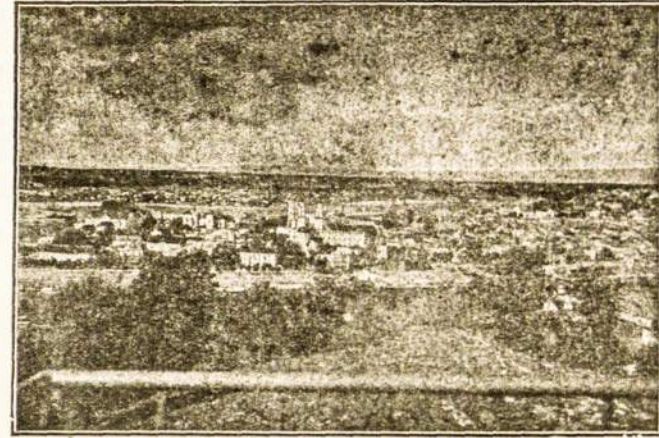
Iki šio laiko „Graf Zeppelin“ yra atlikęs 578 dienesnius ir mažnesnius perskridimus, nusikradimus, nuskradamas iš viso 1.650 000 kilometrų distancija.

„Graf Zeppelin“ 139 kartus perskrido Atlanto vandenyną, perveždamas 13.000 keleivių ir 100 milijonų kilogramų pašto ir kitokių krovinių.

LIETUVIS SIUVĖJAS ALEKSANDRAS BAGDONAS.

Diplomuotas Rygos Instituto ir Klaidos Amatų Rėmu. Pirmas pokariinių laikų lietuvis išaukęs valstybinius siuvimo egzaminus Lietuvoje. Darbas sąžiningas, greitas ir gražus. Siuvami įvairūs vyriški rūbai, kaip kostiumai, paltai ir t. t. Lietuviams nuolaida. Didelis užsieninių ir vietinių medžiagų pasirinkimas.

Siuvykla:
Rua da Mooca Nr. 534-B S. Paulo

Laikinoji Lietuvos sostinė Kaunas.

Nepaprastas Catedral Medikamentu Lai mėjimas.

(iš Brazilijos augmenijos)

Ar Tamsta pažįsti Catedral Augmenijos Medicinos veikimą? Pasisteng kuokročiausiai pažinti, nes augmenijos medicinos veikimas yra tiesiog stebuklingas — geriausiai gydo įvairiausias ligas bei visokius negalavimus.

Dainame veituli visiems mūsų vadovėlių „KAIP GYDYTI AUGMENIJOS VAIS TAIS“ vokiečių, portugalų, ispanų, japonų ir arabų kalbomis, kuriame aprašyta visų ligų išaiškinimai ir nurodymai, kaip jas gydyti augmenijos vaistais.

Pharmacia Cathedral

PRAÇA DA SÉ, 94-C Caixa postal 3017 São Paulo

arba visuose vaistinėse ir vaistų sandėliuose S. Paulo mieste ir estade.

LIGOS:

- Plaudžių ligos ir šlapimo rūkštis . . . . .
- Inkstų, pualės ir šlapimo takų ligos . . . . .
- Dizinterija įvairių rūšių . . . . .
- Kosulys ir nersų negalavimai . . . . .
- Pilvo ir vidurių sukdymas . . . . .
- Niežėjimas, egzema ir odos ligos . . . . .
- Vidurių užkietėjimas . . . . .
- Maleta ir druzga . . . . .
- Gripas ir galvos skausmai . . . . .
- Eczema, užkrečiamosios odos ligos . . . . .
- Moterų ligos ir menstruacijų reguliatorius . . . . .
- Kirmelės ir geltligė . . . . .
- Laringitas, faringitas ir dizinfektorius . . . . .
- Sustiprinamieji ir paskatinamieji vaistai . . . . .
- Apisaugeoisimui nuo arterijos sklerozės, fortifikantas Antisclerotic . . . . .
- Sirdis ir kraujo cirkuliacija . . . . .
- Pilvo, jankų ir žarnų ligos . . . . .
- Paprastas triperis, inkstai, pilvas . . . . .
- Rakizimas ir skorbutas . . . . .
- Reumatizmas . . . . .

VAISTAI:

- Calcio Cathedral . . . . .
- Hepatico Cathedral . . . . .
- Anti-Dysenterico Cathedral . . . . .
- Calmante Cathedral . . . . .
- Anti-Dysentico Cathedral . . . . .
- Unguento . . . . .
- Pombons Purgativos . . . . .
- Composto . . . . .
- Comprimidos . . . . .
- Asaucar . . . . .
- Regulador . . . . .
- Vermifugo . . . . .
- Antiseptico . . . . .
- Guaraton . . . . .
- Catus . . . . .
- Pastilhas Vegetaes . . . . .
- Antiblenorrhagias . . . . .
- Salanum Lycoperiscum . . . . .
- Antireumatico . . . . .

Reikalaukite visur tik markės CATHEDRAL ir būsite patenkinti! LABORATORIJA S. PAULO MIESTE — Rua Conde Irajá Nr. 24.

DĖMESIO!

„Lietuvio“ redakcijoje, rua Banderantes, 92 visada galima nusipirkti pavieniais numeriais šių lietuviškų laikraščių ir žurnalų:

„Karij“, „Išvienis“, „Švyturj“, „Momentum“, „Argentinos Lieturių Balsą“, „Dirva“, „Amerikos Lietuvj“, „Draugą“, „P. Amerikos Žinias“ ir kt. Visus minėtus laikraščius galima ir užsiprenumeruoti.

Visi lietuviai privalo skaityti ir platinti savo spaudą.

TIK „LIETUVY“ PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEINA MIAUSIOS.

Kur linksmai praleisti Vakara?

Miesto centre, ant rua Visconde Rio Branco (kaupas rua Victoria) Nr. 461 lietuvių šeiminninkų linksmama ir jauki užėga „BAR RIO BRANCO“ tikrai linksmina svečius.

Baro orkestras iš žymiausių S. Paulo rusų muzikų. Balalnicos, so listal, choras, lietuviška muzika ir t. t. ir t. t. Kas vakaras nuo 9 v. vak. iki 1 val. nakt. dainuoja žymiausi solistai — sopranas, tonoras ir bosas. Linksmas be galo!

Alus, vynai ir kitokie gerimai pigiau, kaip kur kitur. Tikroji lietuviška degtinė iš Lietuvos.

Tautiečiai, atsilankykite ir nesigailsite linksmai praleidę laiką.

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI.

Didiosios „Lietuvio“ tautos programa ne tik patys pasiskubinkite užsimokėti laiku už prenumeratą, bet išrašykite laikraštį savo giminiams ir draugams į Lietuvą, Argentiją, Ameriką ar kuria nors kitą šalį. Tuo paremsite savo laikraštį, o savims suteiksite daug džiaugsmo. Pinigus siųskite: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO — BRASIL.

TIK LIETUVIŲ SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skanus valgiai ir mandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas. Pietūs ir vakarienės už 1\$700 tik pas

POVILA ROMANOVA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo.

LEITE VIGOR

Geriausias pienas São Pauly

S. A. Fabrica de Productos Elimenticios
VIGOR

Rua Joaquim Carlos, 174 S. Paulo
Tel. 9-2161, 9-2162, 9-2163.

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske.
- 2) José Paulino vaistinėje.
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo.
- 4) Mokoj, kampas Av. P. de Barros kioske.
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Anžo.
- 6) Ant Largo da Sė kioske (prie laikrodžio).
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“, Redakcijoj visomis dienomis.

ADVOKATAS

DR. A. F. CESARINO JUNIOR

Teikia įvairius juridinius patarimus lietuviams veitai. Taip pat veda visokias bylas teismo įstaigose. Lietuviui, turėdamui kokių nors reikalų su teismo ar kitomis įstaigomis, ar norėdamui gauti nemokamai juridinių patarimų kreiptis pas advokata Dr. Cesarino Junior.

Rua 11 Agosto Nr. 31 1° andar, sala 18 Tel. 2-6301.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.
MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393
Vertėjas iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip ya: aktus, visokių liūdijimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316
Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir peichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.
Priėmimas nuo 9 - 12 v. ryt. ir 3 - 7 v. v.
Ladeira Porto Geral 12 sobr.
(kampas Boa Vista ir 25 de Março)
2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

Suvienitas Holandijos Bankas

(O Banco Hol'andez Unido)

RUA DA QUITANDA Nr. 101 SÃO PAULO
tai tiktas, jungtias Taustą su giminėmis ir draugais

Lietuvoje

Suvienitas Olandijos Bankas gali išrūpinti Tamstai EMIGRACIJOS CEKIUS 3000\$000 VERTĖS.

kurį privalo turėti kiekvienas emigrantas, įvažiuojantis į šią valstingąją valstybę ir norintis suisti pinigų į tėvynę per mūsų banką jis gali būti kaip

ČEKIS IŠKEISTAS Į JŲSŲ ŠALIES VALIUTA

ir išmokėtas bet kurioje vietoje.

Turėdamas sutaupų Tamsta gali jas padėti į mūsų banką, į savo atskirą einamąją sąskaitą ir gauti

4 1/2 0/0 metiniu nuosimėiu

kurios išmokame du kartu į metus, tai yra pabaigoje birželio ir gruodžio mėnasių.

Jūsų garantija yra

Hollandsche Bank - Unie N. V. Amsterdam

su skyriais visuose pasaulio šalyse, kaip Rio de Janeiro, Santos, Buenos Aires, Caracas, Haifa, Istanbul, Willemstad ir Oranjestad.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Al. Alexandrino 17. 11. 36.
Jos. Charlotte 28. 11. 36.

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Polvairios žinios

Anglija nepripažįsta Italijai Etio. pijos.

Nors italai jau senai užėmė Abisiniją, tačiau daugelis valstybių oficialiai dar nepripažįsta italų viešpatavimo Abisinijoje. Anglijos ministeris Edenas parlamente pareiškė, kad Anglijos vyriausybė nemananti pripažinti Italijai Abisinijos.

Miesto prefektų suvažiavimas.

Gruodžio 21 dieną São Paulo mieste įvyksta miestų ir miestelių prefektų (barmistrų) suvažiavimas. Busią svarstoma daug svarbių klausimų.

Priimta S. Paulo Estado sąmata 1937 metams.

S. Paulo estado seimas trečią skaičiumi priėmė estado sąmatą 1937 metams. Sąmata priimta su 634.010:150\$ 200 pajamų ir 749.909:868\$200 išlaidų. Toku būdu susidaro deficito 115 milijonų milrešų.

Dr. K. Griniaus sukaktuvės.

Buvusiam Lietuvos Respublikos Prezidentui Dr. K. Griniui, gruodžio 17 d. suėjo 70 metų amžiaus. Dr. K. Grinias yra vienas iš seniausiųjų kovotojų varpininkų, Dr. V. Kudirkos draugas. Daug kentėjęs dėl lietuvių ir kovojęs su caro valdžia.

Suomijos Prezidentui 75 metai.

Gruodžio 15 dieną Suomijos Respublikos Prezidentui Pher Edvin Svinhufvud sukako 75 metai. Sukaktuvės visoje Suomijoje buvo iškilmingai paminėtos.

Plečiasi fašizmas Kuboje.

Iš Havanos pranešama, kad Kubos prezidentas esąs nusistatęs pradėti kovą su smarkiai besiplečiančiu fašizmu Kuboje. Paskutiniu laiku esą atsirado nemaža naujų fašistinių organizacijų.

Vis dar svarsto Tautų Sąjungos re formos klausimą.

Žymesnieji Europos politikai vis dar lauko galvas dėl Tautų Sąjungos reformos. Siūloma daugybė įvairių projektų, tačiau juos sunku realizuoti.

Naujas vokiečių šarvuotis.

Kielio uoste paleista vandenį naujas vokiečių karo laivas šarvuotis «Gneisenau» 26.000 tonų talpos. Jis pavadintas «taikos nešimo ir garbingo tėvynės gynimo» laivu.

Redakcijoj yra laiskai:

E. Avlasevičiutei, L. Kuncei, K. Lauciui, A. Lileikiui, V. Markevičiui, J. Magylai, A. Maurai, V. Pakalniui, A. Plečkai, P. Pipirui, St. Puzinui, P. Paškevičiui, Br. Raiskui, B. Repšui, S. Suobliui, P. Šuktiui, K. Simanavičiui, B. Skujai, K. Šmitui, K. Simanavičiui, J. Steponavičiui, J. Tartilytei, K. Talaiai, A. Vabalienei, S. Vasiliauskiui, J. Vijskiui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturinti išsipirkti pašto dėžutės — moka už laišką 200 reišų.

NEPAPRASTA NAUJIENA JAUNIMUI!!!

«VILTIES» Bom Retiro skyrius rengia didelį

VAKARA

Kalėdų antrą dieną, šeštadienį, gruodžio 26, Liet. Namų salėje, rua Bandeirantes, 92. Programoje nepaprastai įdomus baletas ir gimnastikos numeriai, kuriuos atliks Bom Retiro viltietės. Be to, bus dar monologai deklamacijos ir kitos prasmingybės. Pradžią 8 val. vakaro. Pabaigą 4 val. ryto.

GRIEŽ PUKUS ORKESTRAS.

Lietuvi Tautiet!

Svarbiausias mūsų lietuvių gyvenimo tikslas yra ekonominio ir dvasinio gerbuvio stekimas bei lietuvių išsilavinimas. Šią visų tikslų sėkmingesnį stekimą neįmanomas be lietuviškos spaudos pagalbos. Todėl kiekvieno lietuviu išsilavo pareiga skaityti kuodaugiau gerų lietuviškų laikraščių ir knygų.

Per «Lietuvio» redakcija Tamsta geriausiomis sąlygomis gali išsirašyti šiuos lietuvių išsilavo laikraščius:

1. «Išvien», «Momena», «Argentinos Lietuvių Balsas», «Švyturis», ir «Pietų Amerikos Žinias». Visi šie laikraščiai išsiunčia Argentinijoje, Buenos Aires mieste, didelio formato, 6-12 puslapių didumo, iliustruoti.

2. «Dirva», «Amerikos Lietuvių», «Sandara», «Tėvynė». Pastarieji išsiunčia Amerikoje, visi labai didelio formato, gero popieriaus iliustruoti. Visų virš išvardytų laikraščių kaina metams tikslai 15 milrešų, pusmečiui 8 milrešai. Pinigus siųsti:

«LIETUVIŠ» CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO — BRASIL.

Taip pat reikalinga pažymėti, kokį laikraštį norima išsirašyti.

St. Vancevičius. Frigorifiko Anglo lietuviai.

(Tęsa)

Vasarnamiai, lai taip juos pavadinime, turi po kelis labai gražius ir patogius kambarius su dideliais langais, gėlių darželiais ir sodnais. Juose gyvena fabriko inžinieriai, šefai ir visokie viršininkai.

Toliau eina antros rūšies nedideli nameliai, taip pat neblogo atrodę Pastarose gyvena mažesnieji «šefukai» — meistrai, mechanikai ir kiti. Trečios rūšies nameliuose, kurių dauguma panašūs į paprasčiausias lūšnas, sukaltas iš lentų, padarytos iš molio arba senų plytų. Tuose nameliuose nėra elektros šviesos. Langai be stiklų, grindys cemento arba iš jokių nėra. Tai darbininkų namai. Beveik visi Frigorifiko lietuviai gyvena trečios rūšies nameliuose be jokių patogumų.

Mano vadovas atvedė pas A. Tumėną. Jo neradome namie. Buvo išėjęs į pašta. A. Tumėnas gyvena pas vieną vokiečių iš Lietuvos, vedus lietuvaite. Turėjau pusvalandį palaukti. A. Tumėnui «sugrįžus» nuėjome su juo pas ilgametį «Lietuv» skaitytoją Joną Mackų, kilusį nuo Utenos.

J. Mackus mus maloniai sutiko ir nuoširdžiai priėmė. Pas jį apsinakvojau. Iki pustaunakčio pasikalbėjome ir pasitarėme įvairiais reikalais...

Rytojaus dieną sutarėme paskubomis susaukti vietos lietuvių pasitarimą.

Sekmadienio rytą su J. Mackum išėjome pasivaikščioti po villa, apžiūrėti aplinkui. Aplinkui Frigorifiko villa daugumoje pliki laukai. Dirbamos žemės nedaug matyti.

Keltu eidami sutinkame jodinėjančius ant arklių anglius. Jie labai mėgsta arklius. Beveik visi rūko pipkę.

LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS.

Apie antrą valandą po pietų pradėjo rinktis pas J. Mackus vietos lietuvių įkvieštą pasitarimą. Nors buvo paskubomis pranešta ne visiems lietuviams, be to, vėliau sutrukdė lietus, vis tik susirinko nemažas būrys žmonių.

Pradėjome tartis įvairiais reikalais. Papasakojau apie savo kelionės tikslą, apie Liet. S-gos Brazilijoj nusistatymą įsteigti skrajojančias mokyklas provincijoje ir kt.

Pasikalbėjus pasirodė, kad vietos lietuvių gyvenimas lūdnas ir nuobodus. Tik maža dalis lietuvių skaito laikraščius. Lietuviškų knygų nieks neturi. O apie mokyklą ir organizacijas mažai kas ir kalvoja, tačiau visi jaudia reikala susiorganizuoti, kad galina būtų įsteigti maža knygynėlių, skaitykla, dažniau susirinkti, pasitarti svarbesniais reikalais.

Frigorifiko Anglo lietuvių gyvena gana daug. Priskaitoma keletas dešėtkų šeiminų ir tiek pat pavienių. Visi jie dirba skerdyklose ir šaldytuvuose. Iš tokio lietuvių skaičiaus priskaitoma apie 30-40 mokyklinio amžiaus vaikų. Dalia lietuvių vaikų lanko brazilų mokyklą Barretos miestely (apie 4 kilom. nuo Frigorifiko). Kiti mokosi privačiai pas vieną brazilų mokytoją vietoj. Frigorifiko yra ir valdžios mokykla, bet tik pirmas skyrius. Apšvarščius esantys padėti paaiškėjo, kad čia geriausia dirva steigti pirmąją lietuvišką skra-

jojančią mokyklą. Kiek keblu yra su butu. Pirmai pradžiai nedidelį kambary mokyklai pasiryžo užleisti J. Mackus.

Mokyktos reikaln daugiausia ir teko kalbėtis. Pasitarus nutarta organizuoti ir naują organizaciją pavadinti Frigorifiko lietuvių draugija. Draugija įstoja narių į Liet. S-gą Brazilijoj ir veikia jos vardu: padeda organizuoti mokyklai, įsteigia mažą knygynėlių, skaityklą, daro susirinkimus ir rūpinasi visais lietuvių kultūriniais reikalais.

(bus daugiau)

TRUMPOS ŽINIOS IS BRAZILIJOS

Lietuvių gyvenimo.

— São Paulo. Į Lietuvos Sąjungą Brazilijoj neįėjusių organizacijų grupės atstovai dažnai posėdžiauja ir ruošia Lietuvos Centro statuto projektą. Pagal šį projektą Lietuvos Centras didžiausia dėmesį kreipsias į ekonominę organizacijų veikimą ir socialinę apsaugą. Kol minimas statusas dar nepriimtas ir viešai nepaskelbta, nuo smulkesnių informacijų ir komentary susilaikome.

— Pirmoji lietuvių skrajojanti mokykla Brazilijoj pradėjo veikti Frigorifiko Anglo viloje. Šioje mokykloje dirba mokytojas St. Jurevičius, kuris išsivežė iš S. Paulo nemaža vadovėlių ir Liet. S-gos Brazilijoj paruošė knygynėlių Frigorifiko lietuvių draugijai. Dėdomos pastangos šia skrajojama mokykla sekantiems metais paversti nuolatine lietuvių pradžios mokykla. Frigorifiko lietuvių tuo labai susirūpinę.

— Vila Belos choristai specialaus bažnytinio choro organizavimui nepritarė. Gruodžio 13 d., sekmadienį, Vytauto Ddžiojo mokykloje kun. Ragažinsko pastangomis susauktaame susirinkime kuriame dalyvavo 37 asmenis, Vila Belos lietuvių choro choristai pareiškė, kad jie ir toliau galės dalyvauti bažnyntiniuose giedojimuose, bet tik pasitiekdami laisvu Vila Belos choru.

Tenka pastebėti, kad Vila Belos choras susiorganizavęs Mažosios Lietuvos giedotojų draugijų chorų pavyzdžiu Choras yra gana skaitlingas ir rimtai atstovauja lietuviškos dainos meną. Choras nuolat gieda lietuvių bažnyčioje, be to, dalyvauja tautos šventėse ir įvairiuose lietuvių parengimuose.

— Spaudos b-vės «Šviesa» iniciatorių išrinktoji valdyba jau baigia ruošti b-vės istatų ir statuto projektus, kurie, tikimasi, dar lig Naujų Metų bus pritari ir įregistruoti «Junta Commercial» ir kitose valdžios įstaigose. Paskutintam v-bos posėdy nutarta pagrindinio kapitalo sudarymui išleisti 500 akcijų po 100\$000.

— Paskutinis šių metų «Vilties» žurnalo numeris jau baigtas spausti. Šiame žurnalo numery bus daug įdomių straipsnių, eilėraščių, iliustracijų ir «Vilties» S-gos programa 1937 m.

Jau išėjo iš spaudos Brazilijos Lietuvių Kalendorius 1937 metams.

KAINA 1\$500.

Naują kalendorių galite gauti «Lietuvio» redakcijoj, Lus stoties kioske, prie pašto kampo ir ant kampo Av. Paes de Barres ir rua da Mooca laikraščių kioske.